

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa H. O.
przeciwko Wojewódzkiemu Szpitalowi Zespolonemu imienia [...] w T. - następcy
prawnemu Wojewódzkiego Ośrodka Lecznictwa Psychiatrycznego w T. i Skarbowi
Państwa Wojewodzie [...] w B.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanego Wojewódzkiego
Szpitala Zespolonego imienia [...] w T. - Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji
W. SA w W. Makroregionu [...] w T.
o ustalenie i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 stycznia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 6 lutego 2013 r., sygn. akt V ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie
obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód H. O. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z
dnia 6 lutego 2013 r. oddalającego jego apelację od oddalającego powództwo
wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 18 października 2012 r. Powód domagał się
zasądzenia od Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. [...] w T. i Skarbu
Państwa - Wojewody [...] kwoty 600.000 zł tytułem zadośćuczynienia za błąd

diagnostyczny, którego skutkiem były zbędne hospitalizacje i nieuzasadnione względami medycznymi aplikowanie leków, obciążające organizm powoda oraz o ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość za skutki będące następstwem wadliwej diagnozy i nieprawidłowego leczenia. Sądy ustaliły, że powód pozostawał w leczeniu psychiatrycznym od 28 lutego 1991 r. Pierwotnie lekarz rozpoznał paranoję hipochondryczną. W tym samym roku w czasie hospitalizacji w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. [...] w T. u powoda zdiagnozowano schizofrenię paranoidalną i zaordynowano leczenie lekami przeciwpsychotycznymi. Z uwagi na stwierdzone schorzenie psychiczne powód kilkakrotnie przebywał w tym szpitalu w okresie 1991 – 1993 r. i był leczony farmakologicznie stosownie do rozpoznania. Ponadto u powoda stwierdzono schorzenie somatyczne - niedomykalność mitralną I/II stopnia NYHA, później także stan zapalny naczyń żylnych, przewlekłe zapalenie migdałów. W okresie od 27 stycznia 2006 r. do 15 lutego 2006 r. powód przebywał w Publicznym Specjalistycznym ZOZ „Z.” w S., gdzie stwierdzono u niego organiczne zaburzenia osobowości, natomiast wykluczono proces endogeny. Zdiagnozowano także nadciśnienia tętnicze oraz chorobę reumatyczną – w wywiadzie. Trzymiesięczny pobyt w Klinice Psychiatrii Szpitala Uniwersyteckiego w B. potwierdził występowanie organicznych zaburzeń osobowości, niedowidzenie znacznego stopnia, oraz szereg innych schorzeń fizycznych, natomiast wykluczył schizofrenię. W toku postępowania przeprowadzony został dowód z opinii Regionalnego Ośrodka Psychiatrii Sądowej w G.. Sądy obu instancji dowód ten uznały za miarodajny i przyjęły na jego podstawie, że powód cierpiał na chorobę psychiczną pod postacią paranoi hipochondrycznej, klasyfikowanej obecnie jako psychoza o obrazie utrwalonych zaburzeń urojeniowych. Mimo jednak błędnej diagnozy co do wystąpienia u powoda schizofrenii paranoidalnej, nie zastosowano niewłaściwego leczenia, ponieważ w obu przypadkach występują psychozy i stosowane są te same leki. Sąd Okręgowy wskazał na problemy diagnostyczne wywoływane przez nieprecyzyjną klasyfikację chorób ICD - 9 oraz pewną powszechnie przyjętą praktykę diagnozowania funkcjonującą w okresie obowiązywania tej klasyfikacji. W konsekwencji „błąd diagnostyczny” uznał za nie mający ciężkiego charakteru i nie

wpływający na prawidłowość procesu leczenia powoda, a w konsekwencji nie uzasadniający przyznania powodowi żadanego zadośćuczynienia.

Sąd Apelacyjny, podzielił ustalenia i oceny prawne Sądu pierwszej instancji, zaakceptował także przyczyny oddalenia przez Sąd pierwszej instancji wniosków dowodowych o powtórne przesłuchanie, po wydaniu opinii przez Regionalny Ośrodek Psychiatrii Sądowej w G., psychiatrów, którzy zdiagnozowali powoda w 2006 r. i odmiennie rozpoznali jego dolegliwości oraz o przeprowadzenie dowodu z kolejnej opinii odnośnie stanu zdrowia psychicznego powoda. Sąd odwoławczy oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z dwóch dokumentów oznaczonych jako opinie psychiatryczne kolejno z dnia 21 czerwca 2012 r. i z dnia 15 listopada 2012 r., sporządzonych przez będącego w tej sprawie świadkiem lekarza psychiatrę J. P. uznając pierwszy za spóźniony, a drugi za emocjonalną polemikę opinią wydana w sprawie.

Powód oparł skargę kasacyjną na podstawie z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. i zarzucił naruszenie art. 378 § 1 k.p.c., art. 382 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda pozwani wystąpili o nieprzyjęcie tej skargi do rozpoznania ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej w całości oraz o zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów postępowania ze skargi kasacyjnej według norm przepisanych.

Interwenient uboczny z kolei wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej w całości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako

ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżący uzasadnił potrzebę przyjęcia jego skargi wystąpieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. to znaczy ujawnieniem się w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, które sformułował w pytaniu czy w sytuacji, gdy ustawodawca - stosownie do dyspozycji art. 278 § 1 k.p.c. - ograniczył samodzielność jurysdykcyjną Sądu wyłączając spod jego kompetencji możliwość autorytatywnego ustosunkowania się do kwestii wymagających wiadomości specjalnych, czego konsekwencją jest to, że są inne kryteria oceny tego dowodu niż np. dowodu z zeznań świadka, a sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest jedynie w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia i wiedzy powszechnej, istotnym kryterium oceny opinii biegłych nie powinny być również zeznania świadków dysponujących wiedzą fachową, często porównywalną, a niekiedy przewyższającą poziom wiedzy prezentowanej przez biegłych?

Problem, na potrzebę rozstrzygnięcia którego powołuje się powód, nie spełnia wymagań art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., nie dotyczy bowiem kwestii nowych, nierozwiązanych dotąd w orzecznictwie, ważnych dla rozwoju prawa, bądź też o precedensowym charakterze. Zagadnienie wzajemnego stosunku opinii biegłego i zeznań świadka dysponującego wiadomościami specjalnymi oraz kryteria oceny opinii biegłych były już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Za utrwalony można uznać pogląd, powoływany także w skardze kasacyjnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 lutego 2008 r., V CSK 457/07, LEX nr 471616), akcentujący odmiennność ról świadka i biegłego, które nie mogą być utożsamiane ani zastępowane. Świadek ma zakomunikować swoje spostrzeżenia dotyczące okoliczności faktycznych, nawet jeśli dysponuje wiedzą fachową i przekazuje również swoje własne wnioski. Biegły ma poddać przedstawione okoliczności ocenie fachowej, także w zakresie zasadności wniosków świadka, należących do wiadomości specjalistycznych. Wnioski fachowe świadka mogą być włączone do

ustalonych faktów jedynie, gdy podzieli je biegły, którego opinia przejdzie pozytywną weryfikację procesową. Rozważane były także problemy bardzo zbliżone do występujących w niniejszej sprawie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 1976 r., I CR 374/76, LEX nr 2109), a więc dotyczące należytego wykorzystania wiedzy osoba, która z racji posiadanych wiadomości specjalnych ma spostrzeżenia niedostępne dla innych osób. Sąd Najwyższy wskazał, że osoba taka powinna z reguły być słuchana w charakterze świadka, a nie biegłego, gdyż mogła wyrobić sobie już określoną opinię, od której trudno by jej było odstąpić, zaś funkcję biegłego należy powierzyć innej osobie, która z faktami istotnymi dla rozstrzygnięcia sprawy poprzednio się nie zetknęła. Biegły, aby prawidłowo wykonywać swoje obowiązki nie może być zaangażowany w rozstrzygany spór, także w ten sposób, że wcześniej zajmował fachowe stanowisko w występujących w tym sporze kwestiach wymagających wiadomości specjalnych. Rolą świadków nie jest natomiast przeprowadzanie oceny opinii biegłych.

Przedstawione przez skarżącego zagadnienie prawne nie spełnia wymagań stawianych przez art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., nie może więc spowodować przyjęcia skargi do rozpatrzenia.

Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby zachodziły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego uzasadnia art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 i art. 102 k.p.c. Położenie materialne i stan zdrowia powoda uzasadniają przyjęcie, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, o jakim mowa w art. 102 k.p.c.